

[Ellen Strange Petersen.]

ønsker ikke at sammenblende lovgivningsarbejde og administration, og det skulle vel ikke være en diskussionsklub, udvalget skulle danne. Men vi er medunderskrivere på henstillingen til den højtærede undervisningsminister om at redegøre, inden dette folketingsår udløber, for udviklingen vedrørende lærermangelen, og hvis der bliver fremsat nyt lovforslag angående bekæmpelsen af lærermangelen, er vi højst interesseret i at drøfte alle muligheder for mere langsigtede foranstaltninger. Vi anmoder så blot om, at der må blive givet udvalget mere arbejdstid, end tilfældet har været ved det foreliggende lovforslag.

Som jeg sagde ved første behandling, erkender vi ubetinget, at folkeskolen på grund af lærermangelen befinder sig i en nødsituation. Hvis jeg skulle anvende den form for logik, som det ærede medlem fra socialistisk folkeparti hr. Morten Lange brugte i går, da han gik imod lønforhøjelser inden for forsvaret, fordi han er imod forsvaret som helhed, ja, så skulle vi konservative overlade det til de partier, som har vedtaget skoleloven, selv at rage kastanierne ud af ilden. Men selv om vi i sin tid tog afstand fra skoleloven af 1958 og fortsat glæder os over, at vi ikke har medansvar for den, mener jeg, at lærermangelen er et problem, som alle må være interesserede i at få afhjulpet så godt som muligt.

Det foreliggende lovforslag kan kun betragtes som en nødløsning, og man må glæde sig over, at loven kun skal have begrænset varighed. Inden loven skal til revision i 1964-65, må og skal der være fundet bedre løsninger til afhjælpning af lærermangelen.

De foranstaltninger, vi nu her indstiller til vedtagelse, har en udpræget negativ karakter: forhøjelse af klassekvotienten i visse klasser og udskydelse af nedsættelse af klassekvotienten i andre, fastsættelse af maksimalt undervisningstal og bemyndigelse til undervisningsministeren til at fastsætte regler om højeste antal lærerkræfter ved de enkelte skoler, hvilket betyder, at kommuner med et højt udbygget skolevæsen får en bremse på udviklingen til fordel for dårligt stillede kommuner.

Vi har i udvalget stillet den højtærede undervisningsminister en række spørgsmål, ikke mindst for at få klarlagt, hvor mange

lærerembeder der kunne ventes at blive sparet ved disse foranstaltninger. Spørgsmålene er blevet meget udførligt, men ikke altid lige oplysende besvaret. Det foreligger stadig ikke klart, hvor mange lærerembeder lovforslaget vil betyde i besparelse, men et vist skøn er dog foretaget. F. eks. regner den højtærede minister med, at bemyndigelsen i lovforslagets § 1, stk. 2, angående forhøjelsen af klassekvotienten i realklasserne skønsmæssigt vil betyde en besparelse på ca. 250 realklasser, svarende til ca. 330 embeder.

Ved førstebehandling af lovforslaget fremhævede jeg, at jeg var betænkelig netop ved denne forhøjelse af klassekvotienten. Det har i nogen grad beroliget mig at få oplyst, at det ikke er tanken at foretage påfyldning, hvis man må kalde det således, af klasser under oprykning inden for realafdelingen, således at den gennemsnitlige klassekvotient for realklasserne må formodes at blive lavere end de 30, der skal være normen for 1. realklasse. Inden for de større skolevæsen er vil det nok blive påkrævet at flytte flere børn fra en skole til en anden, end man hidtil har gjort. Man må håbe, at det i videst mulig udstrækning kan ske i forståelse med forældrene.

Udvalget har som nævnt haft henvendelse fra foreningen Unge Pædagoger og fra elever fra Københavns aftenseminarium, der har gjort indsigelse mod lovforslaget, ikke mindst fordi de frygter, at det vil mindske de københavnske seminarieelevers muligheder for at få vikarstillinger i nærheden af deres eller deres hustruers arbejdsplads eller deres hjem. Man kan ikke helt afvise deres betænkeligheder, eftersom § 3 netop tilsigter at mindske behovet for lærere i de mest velforsynede kommuner, hvortil Frederiksberg og flere af forstadskommunerne hører. Men til gengæld hører Københavns kommune til de underforsynede områder, så jeg tror ikke, de unge lærere eller seminarieelever kommer til at flytte særlig langt for at få arbejde. Lærermangelen bliver i hvert fald ikke totalt afhjulpet ved det foreliggende lovforslag. Og alle prognoser går som nævnt ud på, at behovet for lærere vil være fortsat stigende i de næste 20 år. Tendensen går stærkt i retning af længere skolegang for de børn, der ikke kommer i realafdeling eller gymnasium,